

ZPRÁVY

ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO-KOMITATO

Číslo 6

Osvětový ústav v Praze

listopad 1960

SEMINÁŘ FUNKCIONÁŘŮ ESPERANTSKÝCH KROUŽKŮ V ZÁMKU ŠTIŘÍN

Osvětový ústav v Praze ve spolupráci s Československým esperantským výborem uspořádal v učebním středisku mininsterstva školství a kultury v zámku Štiřín ve dnech 21. - 23. 10. 1960 třídní ideový seminář funkcionářů esperantských kroužků.

Účelem školení bylo seznámit účastníky některými aktuálními otázkami mezinárodními a vnitropolitickými, se zvláštním zřetelem k poslání a činnosti esperantských kroužků a zároveň ujasnit funkci esperantských kroužků a jejich činnost z hlediska poslání a cílů veškeré kulturně výchovné práce.

Dne 21. 10. 1960 dopoledne přednášel na semináři s. Eduard Novák, vědecký pracovník Karlovy university v Praze na téma: "Současná mezinárodně politická situace a problémy mírového soužití národů". Odpoledne pokračoval seminář přednáškou s. Vladimíra Cihláře, pracovníka kabinetu Státní plánovací komise "O současné vnitropolitické problematice ČSSR ve světle vyhlášení nové socialistické ústavy a úkolů 3. 5LP". Večer byla seznamovací beseda všech účastníků, při které se přítomným představili členové Československého esperantského výboru.

O přípravě nového vydání učebnice esperanta promluvil člen ČSEV s. Theodor Kilián a o přípravě vydání esperantského slovníku s. Rudolf Hromada. V další besedě vystoupili četní účastníci a hovořili v ní o činnosti svých kroužků a o zkušenostech ze své práce.

Druhý den následovaly přednášky o problematice kulturně výchovné práce ve světle závěrů Sjezdu socialistické kultury, o usnesení ÚV KSČ o dalším prohloubení ideové účinnosti osvětové práce, o nových osvětových zákonech a o organizaci a působnosti esperantských kroužků. Hlavním přednášejícím byl pracovník OÚ v Praze, s. Klement Lukeš.

O praktickém zapojení esperantských kroužků do práce osvětového zařízení a správné politické a organizační náplni činnosti esperantských kroužků přednášel v odpoledních hodinách předseda ČSEV Dr. Jaromír Jermář. K jeho přednášce se rozvinula čilá diskuse.

Večer dne 22. 10. 1960 se všichni zúčastnili divadelního představení v Realistickém divadle v Praze, kde zhlédli hru Oldřicha Daňka "Pohled do očí".

Dne 23. 10. 1960 seminář končil přednáškou Dra Jermáře o využití mezinárodního jazyka esperanto v plnění současných hlavních politických a ekonomických úkolů ČSSR. Po jeho přednášce pokračovala diskuse, v níž členové ČSEV v čele s Dr. Jermářem zodpověděli četné dotazy o ediční politice ČSEV, o zahraničních cestách, o přípravě Letní esperantské koleje, o pořádání kursů esperanta apod.

Semináře se zúčastnilo 55 funkcionářů esperantských kroužků; 14 účastníků bylo ze Slovenska.

Seminář splnil velmi dobře svůj účel. Poskytl značnou pomoc jeho účastníkům, kteří se zavázali, že s jeho obsahem a výsledky seznámí členy esperantských kroužků, jež zastupovali. Účastníci také slíbili, že ve svých kroužcích vyvolají akci brigádnických závazků k 40. výročí KSČ.

- - - - -

" I N T E R H E L P O "

Moskevské vedení KSČ udržovalo během války spojení s českými a slovenskými pracovníky družstva "Reflektor", které přijelo do Sovětského svazu pracovat v r. 1924 a mělo mnoho svých členů hlavně z Kladenska. V družstvu "Reflektor" u Saratova přechodně za války pracoval jako kovář s. Josef Kolský, když po napadení Sovětského svazu hitlerovským Německem v r. 1941 musil jako politický emigrant putovat z Lvova do zadnějších částí SSSR.

Druhým československým družstvem bylo družstvo "Interhelpo", které si zvolilo toto jméno v esperantském znění, protože esperanto se tehdy v mezinárodním dělnickém hnutí pěstovalo. V tomto družstvu byli čeští a většinou slovenští a maďarští soudruzi ze Slovenska. Družstvo "Interhelpo" si v r. 1925 vybralo své pracoviště v Kirgizii u města Frunze, kde vykonalo významné a záslužné budovatelské dílo, dnes sovětskými soudruhy vděčně a vysoce oceňované. Družstvo "Interhelpo" před válkou v delegacích navštívili soudruzi Zápotocký a Harus a pak soudruzi Petr Jilemnický, Eduard Urx a Julius Fučík. Ze známých pracovníků a "Interhelpa" uvádím soudruha Aloise Málka, našeho bývalého ministra lehkého průmyslu, soudruha Františka Bedřicha, který po válce pracoval ve správě našeho čl. roshlasu, a dále pak soudruha Szabó, který se po válce stal ministrem komunálního hospodářství v Maďarské lidové republice a v "Interhelpu" se jmenoval Samuel. Uvádím ještě, že syny pracovníků družstva "Interhelpo" jsou s. Josef Reitmajer, dnes ministr těžkého strojírenství, a s. Alexandr Dubček, dnes vedoucí sekretariátu Bratislavského kraje KSČ.

Václav Kopecký : ČSR a KSČ

Pamětní výpisy k historii Československé republiky a k boji KSČ za socialistické Československo.

SNPL, Praha, 1960, str. 305 - 306.

Z ČESKOSLOVENSKEHO ESPERANTSKEHO VYBORU:

Zasedání pléna Čs. esperantského výboru v Rájeckých Teplicích dne 17. 9. 1960.

V krásném prostředí slovenských termálních lázní nedaleko průmyslového střediska Žiliny se sešel ČSEV ke svému podzimnímu zasedání, jehož se zúčastnili zástupci ministerstva školství a kultury a Osvětového ústavu v Praze (s. Bukačová a s. Dr. Štrup). Z bohatého programu jednání vyjímáme podstatné a zajímavé body:

S politováním bylo konstatováno, že se neuskutečnila Letní esperantská kolej 1960 ve Znojmě. Přesto, že místní esperantský kroužek při osvětové besedě vytvořil pro tuto kolej optimální předpoklady, překonávající zejména co do nízké ceny pobytu všechna očekávání, nesešel se dostatečný počet závazných přihlášek (31 místo předpokládaných 200), takže musela být v poslední chvíli odvolána. Tato politováníhodná událost, první svého druhu v dějinách esperantského hnutí v Československu, má ovšem několik závažných příčin, a to v první řadě pozdní termín vyhlášení (nutno vyhlášovat již v zimě), málo prospektů (700) a tedy nedostatečná individuální propagace, II. Celostátní spartakiáda v Praze, na kterou mnoho soudruhů rezervovalo svoji dovolenou, atd. V neposlední řadě však dlužno jmenovat nedostatečný zájem v řadách esperantistů samotných. S nápravou shora uvedených chyb v příštím období musí jít ruku v ruce náležitá zodpovědnost mezi členy esperantských kroužků. I když ČSEV si plně uvědomuje i svůj vlastní podíl na letošním neúspěchu LKE, přece jen je nutné mítí stále na paměti, že rozhodující složkou u všech podobných akcí jsou nako-

nec esperantisté sami.

Negativní výsledek LKE poněkud vyrovnává zpráva z Letního esperantského tábora 1960 v Lančově. Oba turnusy, jichž se zúčastnilo pokaždé přes

50 osob, prohěhly úspěšně. Za zvláštní klad lze označit skutečnost, že se letos osvědčili opět někteří mladí lektoři.

Ediční činnost: Učebnice (Kilián) a slovník (Hromada), které vyjdou pravděpodobně ještě do konce t.r., budou centrálně distribuovány n.p. KNIHA kroužkům podle objednávek. Brožura Juĝu mem měla úspěch a jedná se o její dotisk, vněmž budou některé opravy a doplňky podle aktuálního stavu.

ZAHRAŇIČNÍ CESTY V ROCE 1960: Neuskutečnění tématického zájezdu do Bulharska na národní esperantský kongres v Tarnovu (přes Varnu a Sofii) je možno označit za další neúspěch. Příčina tkví hlavně v pozdním náboru, což mělo za následek pouze 9 přihlášek.

Bulharského národního esperantského kongresu v Tarnově 9. - 11. 7. 1960 se jako oficiální delegát zúčastnil s. Dr. J. Jermář. Dalším neoficiálním delegátem na kongresu byl s. Heimlich z Bratislavy.

Výbor schválil uspořádání "ESPERANTSKÉHO SEMINÁŘE" pro funkcionáře esperantských kroužků ve Štířině ve dnech 21. až 23. 10. 1960 přibližně pro 50 účastníků.

PŘÍPRAVA LETNÍCH KURSŮ NA ROK 1961: Bylo usneseno uskutečnit po včasné a řádné přípravě LKE pro cca 100 účastníků v některém z těchto míst: Hradec u Opavy, Jeseníky (EK Králíky), příp. na Slovensku (Trenčanské Teplice):

Letní esperantský tábor bude v roce 1961 opět v Lančově. Návrh bude předložen MŠK ještě do konce t.r.

ZKUŠEBNÍ ŘÁD A KOMISE PRO ZKOUŠKY ZE ZNALOSTI ESPERANTA: Konečný návrh vypracoval s. Kilián a bude předložen MŠK ke schválení. Zkušební komise navržena takto: prof. Kilian, Dr. Jermář, prof. Lukáš, Dr. Heřman, Hromada, Dr. Pumpr, Mařík, Novobilský, Kraft, Ing. Werner, Dr. Šaturová, Jul. Havaš, Štefan Seeman, P. Rosa, Valaštan-Dolinský. Předsednictvo si vyžádá souhlas navržených, jakmile bude zkušební řád schválen CÚ a MŠK.

ČASOPIS PACO A MEM: Výbor projednal předloženou zprávu s. Ambrože ve věci čs. čísla časopisu PACO a záležitostí MEM a usnesl se:

- 1/ schválit činnost s. Ambrože a vyslovit mu poděkování za jeho velkou práci s přípravou čísla za obtížných podmínek.
- 2/ Jmenovat redakční radu pro PACO ve složení: Ambrož, Hofer, 1 redaktor z Bratislavy a 1 člen z EK-ZVIL Plzeň nárhu s. Ambrože.
- 3/ Pozvat s. Ambrože a zástupce EK-ZVIL Plzeň na příští schůzi předsednictva výboru do Prahy k podrobnému projednání jeho zprávy a ostatních problémů MEM.

ZPRÁVY ČSEV: Výbor se usnesl jmenovat novou redakční radu ve složení: Havlík, Dr. Jermář, Dr. Havaš, Imrich Zálupský (red. deníku Práca, Bratislava). Doporučuje se, aby Zprávy byly vydávány vždy nejpozději do 14 dnů po zasedání pléna ČSEV, nejméně však čtyřikrát do roka.

EDIČNÍ ČINNOST V ROCE 1961: Osvětový ústav projedná vydání překládu nové ústavy ČSSR v esperantu s komentářem.

Z beletrie bude projednána možnost vydání esperant. mutace čs. antologie, která v jiných jazycích vyšla v nakladatelství Artia. Jedná se též o vydání sborníku literárních textů k výročí 40 let založení KSČ v rozsahu jednoho čísla časopisu "Osvětová práce". Tento sborník má být průřezem české a slovenské literatury za posledních 40 let. ČSEV se usnesl pověřit s. Dr. Izáka, aby spolu se s. dr. Šaturovou, Kořínkem a Lukášem (event. Hromadou a dr. Pumprem) předložil předsednictvu návrh sborníku.

Zasedání bylo skončeno v 19 hodin. Od 20,00 do 23,00 se konala schůzka pracovníka ČSEV s členy EK-DO z Žiliny a z Martina a s hosty z jiných

kroužků, kteří přijeli do Rájeckých Teplíc. V neděli dne 18.9. od 9. do 12 hodin se konala další beseda s účastníky tohoto setkání, již se zúčastnili i soudruzi z EK Třinec. Diskuse se týkala otázek práce kroužků a vzájemné výměny zkušeností.

- - -

Z P R Á V Y Z E S P E R A N T S K Ý C H K R O U Ž K Ů

Prosíme všechny esperantské kroužky, aby nám zasílaly pravidelná hlášení o své činnosti. Některé tak již činí a je jen třeba, aby se toto stalo obvyklým pro všechny. Na vysvětlenou k tomu, že některé body z jednotlivých hlášení nenalzáte v této rubrice, uvádíme, že pro uveřejnění vybíráme zejména ty části, které mají širší společenský význam. K tomu bychom také rádi zaměřili naše pravidelné dopisovatele.

HAVLÍČKŮV BROD: Esperantský kroužek při ZV ROH Traťové distance ČSD Havlíčkův Brod zaslali pozdrav Mezinárodnímu železničářskému esperantskému sjezdu, který se konal v červnu t.r. v Helsinkách. K dopisu, datovanému 24. 5. 1960, připojili návrh rezoluce, který otiskujeme v českém překladu:

"My železničáři, kteří jsme se sešli letos v Helsinkách ke svému 12-tému Mezinárodnímu železničářskému esperantskému sjezdu zjišťujeme, že události nedlouho uplynulých týdnů nebezpečně ohrožují mír, který je nedělitelný pro celé lidstvo a jehož upevnění navěky jest vřelým přáním a touhou, ba povinností každého rozumného člověka.

Zjišťujeme, že ve 20. století existují ještě lidé, kteří žízni po krvi, lidé, kteří se neostýchají vážně porušiti mezinárodní zákony, lidé, kteří myslí, že je možno vyhubiti nebo vnutiti myšlenky zbraněmi. Jejich počínání vyvolává vzpomínky na hrůzy války, ukončené teprve před patnácti lety, jejíž lidské oběti čítají se na desetimilióny a která způsobila nesmírné škody kulturní a hospodářské.

Pod tímto dojmem nemůžeme mlčeti a obracíme se na Vás požadující:

- 1/ Aby byly respektovány mezinárodní úmluvy, aby se neopakovalo jejich úmyslné porušování nebo přehlížení.
- 2/ Aby bylo ihned zabíjeno jednání o znemožnění hromadného vraždění, ať atomickými, chemickými nebo bakteriologickými zbraněmi a aby co nejdříve byla o tom podepsána mezinárodní dohoda.
- 3/ Aby nebyly připuštěny zkoušky atomických zbraní, jejichž následky hrozí zničit život na zemi,
- 4/ Aby bylo ihned zahájeno rozhodné a úplné, účinné a přísně kontrolované odzbrojení všech států, aby se zabránilo tomu, že by lidstvo bylo vehnáno do nových nepředstavitelných utrpení, a to pouhý špatně pochopený rozkaz nebo duševní defekt jednotlivce.

Jsouce si jisti, že vyslovujeme nejen naši vůli, ale touhu celého lidstva, doufáme, že náš hlas bude slyšen a vážně projednán, protože mír je příliš drahocenným pokladem, který nesmí být porušen provokacemi a náhodou hrou se zbraněmi.

Ať žije mír, ať žije přátelství mezi národy!"

Návrh rezoluce byl určen mezinárodním organizacím jako OSN, SRM, případně jiným vlivným institucím.

KOLÍN: Esperantský kroužek při ZV ROH Strojírny TATRA Kolín, n.p. rozvinul bohatou činnost. Ze stránek závodního časopisu "Tatrovák" je patrné, že esperantisté zaujímají důstojné místo v kulturním a politickém životě závodu. Mimo jiné dokazují, že esperanto jim pomáhá i odborném růstu.

Navazují styky s esperantisty v obdobných závodech v zahraničí, zejména v Sovětském svazu, a vyměňují si s nimi zkušenosti.

Názorný pohled d života kolínských esperantistů umožnilo SETKÁNÍ ESPERANTISTŮ NA SÁZAVĚ, v rekreačním středisku závodu TATRA Kolín n.p. v Samopši, v malebném údolí, asi 3 km od Leděčka po toku řeky Sázavy, konané ve dnech 3. a 4. září 1960. V neděli dopoledne byla uspořádána pracovní schůze, na které promluvil za ČSEV předseda Dr. Jermář. Mimořádnou pozornost vzbudila také řeč čestného hosta, japonského spisovatele KEI KURISU z Tokia, který pozdravil setkání jménem pokrokových japonských esperantistů. V závěru byla jednomyslně schválena rezoluce předsednictvu Čs. výboru obránců míru. Otiskujeme její doslovné znění:

"Českoslovenští esperantisté, zúčastnění na setkání v rekreačním středisku Závodního klubu ROH Strojíren TATRA n.p. Kolín v Samopších na Sázavě, projednávali zkušenosti esperantských kroužků v boji za mír.

Jednomyslně se přihlašují k podpoře nové výzvy Světové rady míru ke všemu mírumilovnému lidstvu za celosvětovou kampaň pro odzbrojení a upevnění míru.

Dále žádají, aby XV. Valné shromáždění OSN s veškerou odpovědností před národy světa a s rozhodností projednalo a schválilo návrhy vlády Sovětského svazu na dohodu o všeobecném a úplném odzbrojení.

Vyzývají zároveň všechny esperantské kroužky i jednotlivé stoupence esperantského hnutí v ČSSR, aby ve své činnosti v kroužcích a při každém mezinárodním styku korespondenčním i osobním poukazovali na zločinné záměry imperialistických sil zejména v USA a v západním Německu a naproti tomu aby prosazovali a hájili ušlechtilé cíle obránců míru ve smyslu této rezoluce.

Samopše, dne 4. září 1960.

KOSMONOSY U ML. BOLESLAVI: Esperantský kroužek při ZK ROH Státních výroben autodílů n.p. Kosmonosy provádí vhodnou propagaci mírové práce esperantistů dvěma vývěskami, z nichž jedna je umístěna v závodě a druhá na autobusovém nádraží v Kosmonosích. Materiál ve skříňkách je vyměňován pravidelně vždy za 3 týdny.

LIBICE n. CIDLINOU: Esperantský kroužek při RK ZV ROH Opraven zemědělských strojů n.p. v Libici nad Cidlinou uspořádal v klubovně závodu výstavku pod názvem: "Esperantem za trvalý mír a přátelství mezi národy". Podle návštěvní listiny zhlédlo výstavku 106 návštěvníků. Kromě pohledů a dopisů přátel členů kroužku byl zde vystaven materiál, který zapůjčil esperantský kroužek v Poděbradech a esperantský kroužek ve Velkém Oseku.

MARTIN: Esperantský kroužok pri Okresnom osvetovom dome obnovil po jedno-roční přestávce svoji činnost. Kroužek vydal toto programové usnesení:

- a) Činnost kroužku osvobodit od přežitků, hlavně od samoučelnosti a individualismu a postavit ji do služeb socialistické společnosti v naší vlasti.
- b) V tomto duchu vést a vychovávat všeohny členy kroužku ke zvyšování politické a kulturní úrovně a k socialistickému vlastenectví.
- c) Esperanta jako dorozumivacího prostředku používat k obeznamování ciziny s naší historií, kulturou, socialistickými vymoženostmi a s budovatelskými úspěchy v naší republice.
- d) Pomocí esperanta poznávat historii a kulturu jiných národů a seznamovat se s bojem utlačovaných národů za nezávislost a svobodu.
- e) Pomocí esperanta přispívat k utužování přátelství a vzájemných vztahů národů celého světa.
- f) Pomocí esperanta přispívat k boji všech národů celého světa za trvalý světový mír.

Program schůzek byl rozdělen v podstatě na dvě části, a to na část kulturně-politickou a na část pracovní. Kroužek vede s. Čambál, kulturně politický referent kroužku je s. Janza.

Kroužek vydal první číslo oběžníku "ESPERANTO" v slovenských krajoch Československej socialistickej republiky". Oběžník má prozatím osm stran česko-esperantakého textu, je obsahově bohatý a má čerstvé zprávy. V prvním čísle jsme četli pohotový článek o Rájeckých Teplicích, v souvislosti s chystaným zasedáním ČSEV.

Adresa redakce: Esperanto, Martin., Pošt. priečinok C-22, zodpovědný redaktor Augustin Čambál.

MÍSTEK: Kroužek Esperanto při ZK n.p. Slezan, Místek organizuje geografické přednášky ve spolupráci se Společností pro šíření politických a vědeckých znalostí, koncerty vážné hudby apod. Od 1. do 13. června byla uspořádána výstavka k Mezinárodnímu dni dětí, jakožto součást větší výstavy, pořádané Výborem žen. Byly vytaveny výkresy dětí z Maďarska, SSSR a Japonska, dále sbírka různojazyčných slabikářů a prvních čítanek, kterou pomocí esperanta získal s. A. Satték z Příbora. V jiné části výstavy byla korespondence kroužku Esperanto na JSŠ v Místku, dále japonská kniha a časopis "Infanoj de la mondo" a korespondence členky kroužku se "synovci" z Anglie a Finska. Samostatně na téže výstavě vystavovala členka kroužku, akademická malířka A. Kocůrková. Výstavu navštívilo přibližně 750 dospělých a 750 dětí. V rámci výstavy byla v neděli dne 5. 6. čtena a promítána brožura z ČLR "Mi volis viziti lernejan" a část cestopisu Tibora Sekelje "Amazonio" v českém překladu.

V podzimním období uspořádá kroužek další školní koncerty za spolupráce s. Dr. Sádlo z Prahy a na prosinec chystá veřejný koncert za účasti symfonického orchestru ZK n.p. Slezan.

PLZEŇ: Esperantský kroužek při ZK ROH Závodů V.I.Lenina v Plzni vyvíjí příkladnou a bohatou činnost. Obětavou službu mírovému esperantskému hnutí prokazuje tím, že převzal administraci a distribuci časopisu PACO, orgánu MEM pro Československo a obstarává vydávání československého čísla tohoto časopisu, který vychází střídavě v různých zemích. Z ostatní mnohostranné činnosti si zaslouží zmínky alespoň uzavření družby s esperantským kroužkem průvodčích tramvajů a řidičů trolejbusů v Taškentu v Uzbecké SSR, dále 3.000 výtisků protestu proti obnově fašismu v západním Německu, rozeslaných do 47 zemí. Mobilisovat všechny humanistické síly ve světě k tomu, aby se fašismu nepodařilo upevnit své základy pro revanšistické akce, to je konkrétní politický úkol také pro československé esperantisty. Vždyť Československo na vlastní půdě zakusilo řádění fašistů a s ostatními zeměmi, jež získaly stejnou zkušenost, má historickou povinnost varovat ostatní svět a udržovat mírumilovné lidi v bdělosti. Že esperantisté mají v tomto ohledu cenné spojení i v kapitalistických zemích, o tom svědčí dopis redaktora pokrokového finského deníku UUSI PAIVA (Nový den), Niilo Kaveniuse Místnímu národnímu výboru v Lidicích, odpověď na dopis Rady MNV v Lidicích, který byl odeslán do Finska v červnu t.r. z iniciativy plzeňského kroužku esperantistů při ZK ZVIL. Deník UUSI PAIVA otiskl před více než rokem článek o Lidicích pod nadpisem "Růže z Turku pro Lidice", doplněný fotografií z městské zahrady v Turku, odkud pocházejí růže, věnované mírovým výborem Sadu přátelství v Lidicích. Výstřižek a článkem a fotografií zaslal redaktor Niilo Kavenius plzeňskému kroužku, který jej předal do lidického archivu. Protože redaktor Kavenius je esperantista, zprostředkoval kroužek korespondenci mezi ním a předsednictvem MNV v Lidicích pomocí mezinárodního jazyka. Tak se stalo, že po roce vyšel v deníku UUSI PAIVA opět článek o Lidicích, obsahující i část dopisu lidických žen, s fotografií Sadu přátelství. Článek byl zakončen slovy, že dopis z Lidic je v současné době velmi aktuální pro celý svět. Místnímu národnímu výboru v Lidicích zaslal redaktor Kavenius dva exempláře čísla, v němž byl článek otištěn, s průvodním dopisem, jehož český překlad, pořízený z esperantského originálu, doslova citujeme:

Turku, 2. 7. 1960.

MNV Lidice, Československo. Soudružky Jarošová a Prošková!
Mám za povinnost informovat Vás, že náš oblastní mírový výbor s radostí

přijal Váš dopis. Zašlou Vám dopis, ale pro letní sezonu se trochu opozdí, neboť funkcionáři výboru právě jedou do Rostoku v NDR, aby se zúčastnili velkého baltického týdne míru. Současně zasílám dvě čísla našeho místního lidově demokratického deníku UUSI PAIVA (Nový den), jehož jsem redaktorem. Deník obsahuje Váš dopis. Zkráceně Vám přeložím obsah článku: - Nadpis: V Lidicích kvetou růže z Turku. V první části je otištěna část Vašeho dopisu o růžích. V následující části se vysvětluje, jak a proč byly k Vám růže zaslány. Konečně se říká, že Váš dopis v současné době je velmi aktuální pro celý svět. Obrázek k článku je z archivu mírového výboru (můžete-li zaslati nějakou fotografii ze Sadu přátelství a míru, nebo z Vaší obce, užili bychom jí zde pro propagaci). - Nakonec zasíláme Vám všem srdečný pozdrav. Přestože žijeme v kapitalistické zemi, my bojovníci za mír zde velmi aktivně pracujeme pro světový mír a děláme vše možné pro tento cíl. Náš mírový výbor jest jedním z neaktivnějších z celé země (jest 17 oblastních výborů v zemi) a máme mnoho styků s cizími mírovými výbory, díky mezinárodní řeči, která nám toto umožňuje. Užíváme Esperanta téměř výhradně ve styku se zahraničím. Buďte srdečně pozdraveni od Vašich finských soudruhů.
NIILO KAVENIUS."

Víme, že iniciativa plzeňských není ojedinělá. Informujte nás, zasílejte nám podobné dokumenty; vaše mírová práce tak bude pobídkou a školou pro ostatní kroužky i pro jednotlivce.

PODĚBRADY: Esperantský kroužek Domu osvěty v Poděbradech spolupracuje velmi úzce s blízkým kroužkem ZK ROH Tatra Kolín, na jehož založení má přímou zásluhu. Někteří dřívější členové kroužku jsou zároveň zaměstnanci n.p. TATRA Kolín. Poděbradští pomáhají též kroužku ve Velkém Oseku. Pozoruhodnou akcí bylo vydání esperantského oběžníku u příležitosti Mezinárodního dne dětí, který rozeslali členové kroužku svým korespondentům v zahraničí. Oběžník je dvoustránkový a stručně informuje o péči našeho socialistického zřízení o děti. Mezi svými zahraničními přáteli propagují členové kroužku také známou brožuru JUĜU MEM! a chystané esperantské vydání průvodce Prahou.

10. července 1960 zorganizovali poděbradští esperantisté setkání na břehu Labe u obce Osečka.

- - -

R E C E N Z E D O Š L Ý C H K N I H :

ESPERANTA RESUMO DE LA STENOLOGIO KAJ STENOGRAFIO DE PROFESORO DELFI DALMAU.
Kopirajto permesata.
Barcelona 1961, 16 stran.

Autor známé a mnoho diskutované knihy Dialekto, dialektiko vykládá v této brožurce zásady svého stenografického systému vybudovaného na logickém významu grafému a fonémů. Zajímavý výklad je doprovázen ukázkami stenografického systému. Cena neuvedena; autor prosí vážné zájemce o vědeckou stenografii, aby se s ním spojili. Adresa: prof. D. Dalmau, Lauria 98, Barcelona, Španělsko.

KIE ABUNDO ESTAS MALOFTA KAJ MANKO PLI MALOFTA....
Vydalo ministerstvo zahraničních věcí Dánského království,
Kodaň, 1960. 32 stran.

Brožura o Dánsku a jeho zemi, doprovázená fotografiemi. Text bohužel jen velmi málo říká o samé zemi; téměř úplně chybí konkrétní statistické údaje, přesnější ekonomické a sociální informace. Proto působí některé partie příliš abstraktně a rétoricky. V tomto ohledu brožura Faktaj pri Danlando, vydaná v r. 1948, poskytovala přehlednější a úplnější informace o Dánsku.

Hugo Steiner: SUDTIROLO EN LA JARo 1960. Vlastním nákladem, Vídeň 1960. Současně vychází i v německém jazyce. 64 stran.

K dostání u Mezinárodního esperantského muzea ve Vídni (IEMW, Wien I, Hofburg) za 6 mezinárodních poštovních odpovědek.

Známy esperantský pracovník, ředitel a organizátor Mezinárodního esperantského muzea ve Vídni Hugo Steiner vydal tuto politickou brožuru o jihotyrolské otázce jako živý důraz, že mezinárodní jazyk naprosto nemůže vyvolat onu "svatou harmonii" mezi rozdílnými názory na závažné politické otázky, o níž sní někteří "ultraneutrální" esperantisté. Brožura je souhrnem různých výroků a citátů o problematice Jižních Tyrol, území obývaného německou menšinou v severní Itálii. Ovšem soudný čtenář při studiu této brožury se zamyslí nad obecnější problematikou národnostní otázky, totiž nad tím, zda je kapitalistická společnost vůbec schopna vyřešit uspokojivě národnostní otázku v podmínkách imperialistické soutěže a expanze. Stejně právo pro všechny, říká Hugo Steiner v předmluvě své brožury. Ale uznává kapitalistická skutečnost stejné právo pro Alžírany, Konžany, černochoy a jiné národy a rasy? Vyřešilo i samotné Rakousko uspokojivě otázku slovinšské menšiny? A bylo to tak dávno, co se konal právě ve Vídni tzv. sudetský den? A nekonal se letos v červenci ve Štýrském Hradci spolkový sjezd rakouského Turnerbundu, mezi nimiž hraje významnou roli bratr K.H.Franka "kreishauptamtsleiter" Ernst Frank? Řešení jihotyrolské otázky je závažným politickým problémem; způsobil napjatou situaci mezi Itálií a Rakouskem a bude se projednávat v OSN. Ovšem i rakouští politici si budou muset uvědomit, že podezřelý zájem bonnské vlády na jihotyrolské otázce může zkompromitovat i rakouské stanovisko.

Upozorňuji, že Československý esperantský výbor recenzované knihy neprodává, ani nezprostředkuje jejich distribuci. O prodeji esperantských knih informujeme na jiném místě.

ČÍNSKÁ ANTOLOGIE V ESPERANTU

V Pekingu vyšla "Čínská antologie" (1949 - 1959), první kniha tohoto druhu v Číně v mezinárodním jazyce esperanto. Úvod pro toto vydání napsal sám předseda Svazu čínských spisovatelů Mau Dun. Antologie má asi 400 stran a obsahuje sbírku současných děl více jak 30 čínských autorů, včetně obrázků, z kterých některé jsou barevné.

I když antologie obsahuje asi 17 novel, 3 skicy a 21 básní, neznamená to, že by byli zastoupeni všichni spisovatelé v období po osvobození. Zbývá ještě mnoho děl, které tu nejsou pojata, rovněž zobrazujících obrovskou změnu společenského života, života dělníků a rolníků, po historickém roce 1949.

Těšíme se, že se nám pomocí této esperantské antologie naskytne možnost ponledět do nevyčerpatelné studnice čínské kultury po osvobození, což je další ukázka praktického užití spojovacího jazyka esperanta.

Knihy se dostane v n.p. KNIHA, esperantské oddělení, Praha 2, Václavské nám. 42.

Podle zprávy z časopisu: "El Popola Ĉinio"

dec. 1959, č. 57, str. 232, 233, zpracoval dr. Imrich Havaš, Bratislava, Febr.vít. 193.

TECHNICKÉ NOVINY, ROČNÍK VIII, ČÍS. 17, BRATISLAVA 27. 8. 1960:

ESPERANTO MEZI TECHNIKY

V sovětském tisku vzbudil pozornost článek s. Armanda z Moskvy, který se zúčastnil výpravy proti erozi na středním toku řeky Hoang-ho v Číně. Píše, že přesto, že výprava měla výborné čínské tlumočníky, vyskytlo se při výzkumných pracích velmi mnoho těžkostí a žertovných situací. A tu pomohlo esperanto. Za tři měsíce se s. Armand v tomto mezinárodním jazyku tak zdokonalil, že se v Pekingu dohodl i s japonskými i jinými odborníky. "Abych se naučil řeči těch odborníků", zdůrazňuje s. Armand, "musel bych tomuto studiu věnovat polovinu života".

O esperantu se velmi příznivě vyslovalo i UNESCO a Sovětská akademie věd. Pozoruhodný je nástup nové generace esperantistů v SSSR, kde od r.1957 vydali učebnici esperanta už po druhé v 100.000 nákladu. Esperanto přijaly mezinárodní konference lidových universit v Paříži a ve Florencii jako jednu z jednacích řečí a tlumočnický jazyk.

ESPERANTO V SOVĚTSKÉM SVAZU - Moskva, únor (IGS/ 385)

V mnoha větších i menších městech Sovětského svazu se konají esperantské kursy, pracují esperantské kroužky, a noviny otiskují zprávy a články o mezinárodním jazyce. Z podnětu ruského vědce profesora Nikolaje Baranského, autora mnoha prací a učebnic z oboru hospodářského zeměpisu, otiskuje časopis "Voprosy geografii" vedle ruského textu obsah každého čísla také v esperantském resumé. V Domě učitelů v Moskvě se zorganizovala esperantská sekce, která má za úkol navazovat písemné a osobní styky s pedagogy všech zemí.

1960 - 10. II. Internacia gazetara Servo, Rotterdam, čís. 94.

ESPERANTO V ÁSII (IGS/ 380)

Myšlenka mezinárodního jazyka sklízí v Ásii stále větší úspěchy. V Japonsku se stále více rozvíjí vyučování esperantu, a to hlavně na universitách a v kruzích inteligence. V poslední době vznikly esperantské organizace v Indonésii, Vietnamu, v severní i jižní Koreji a v Indii: esperantské časopisy vycházejí v Semerangu, Bomhaji, Tegu a Hanoji. V Pekingu vychází esperantská revue "El Popola Ĉinio" ("Z lidové Číny"). V Austrálii a na Novém Zélandě rozšiřují již existující esperantské společnosti svou práci.

1960 - 10. II. Internacia gazetara Servo, čís. 94.

ČÍNSKÁ TERAPIE - Peking, únor (IGS/ 388)

Časopis "El Popola Ĉinio", vydávaný v esperantu, přináší zprávu o nové knize "Ošetřování nemocných podle čínského lékařství", která je kolektivním dílem pracovníků Čínské lékařské koleje v Nankingu. Dílo, které obsahuje 300 tisíc slov, je rozděleno do dvou částí: první shrnuje všeobecné práce o základních teoriích čínského lékařství, o ošetřování nemocných a o 13 různých terapiích, druhá část se pak zabývá klinickými poznatky a ošetřovatelskou technikou při 128 různých nemocech.

1960 - 10. II. Internacia gazetara Servo, čís. 94.

"REVISTA BRASILEIRA DE GEOGRAFIA". Rio de Janeiro, únor (IGS/ 387)

Vědecká revue "Revista Brasileira de Geografia" již 20 let oriskuje esperantská resumé svých článků. Časopis je orgánem brazilského ústavu pro zeměpis a statistiku a vydává jej Národní zeměpisná rada.

1960 - 10. II. Internacia gazetara Servo, Rotterdam, čís. 94.

POSLOUCHEJTE ESPERANTSKÉ VYSÍLÁNÍ Z KOREJE

"Radio Fenjang" započalo s esperantským vysíláním od první středy letošního roku a pokračuje v nich takto:

Den: středa

hodina: 11,00 - 11,30 min. grenwičského času

vlny: střední: 820 Kc, 1080 Kc

krátké: 6250 Kc

Program: bude pestrý

Všechny náměty a návrhy budou s radostí přijaty.

Korejský esperantský svaz
Pjeng-Jang P.O. schránka 16
Korejská L.D.republika

MAĎARSKO

Ve dnech 14. - 15. 5. 1960 se konalo v Miskolci "Setkání severomaďarských esperantistů". Zúčastnilo se ho přes 300 esperantistů. Na slavnostním zase-

dání hovořilo mnoho významných maďarských esperantistů, m.j. J. Baghy. Bylo zvláště zdůrazněno, že právě pomocí esperanta je možno aktivně spolupracovat na poli kultury, vědy i techniky se všemi národy světa, kteří touží po míru a po vzájemném bratrském soužití.

N A V Ě D O M Í

Česká učebnice esperanta Kilianova a Hromadův česko-esperantský a esperantsko-český slovník vyjdou pravděpodobně ve 4. čtvrtletí 1960.

Objednávky, které došly Československému esperantskému výboru budou vyřízeny prostřednictvím n.p. KNIHA, Praha 1, Václavské nám. čís. 42. Vzhledem k tomu, že je možné, že vydání bude zdrženo, prosíme, abyste ani u nás, ani u n. p. KNIHA vyřízení objednávek nareklamovali.

Národní podnik KNINA, Praha 1, Václavské nám. 42 objednal rovněž omezený počet výtisků knihy Čína antologio. Doporučujeme, abyste si již nyní zamluvili výtisky této knihy u uvedené prodejny.

Objednávky na brošuru Juĝu mem! pro československé zájemce jsme postoupili rovněž uvedené prodejně n.p. KNIHA. Dosavadní vydání brožury bylo již vyčerpáno; n.p. KNIHA vyjednává o dotisk uvedené brožury anebo o vydání podobných publikací.

- - -

ČSEV vyzývá všechny vedoucí a funkcionáře kroužků, aby vhodným způsobem provedli n á b o r o d b ě r a t e l ů časopisu PACO. Tento orgán Světového esperantekého mírového hnutí (MEM) vychází střídavě v různých zemích a obsahuje zajímavé články, politické i kulturní aktuality a je trvalým dokladem správné aplikace mezinárodního jazyka v boji za udržení světového míru. Časopis je tištěný, v rozsahu 12 - 16 stran, ilustrovaný a vychází jednou měsíčně. Na letošním ročníku se Československo podílí dvěma čísly.

Prověrkou kartotéky odběratelů bylo zjištěno, že v důsledku málo systematické propagace by inkasované předplatné neuhradilo náklady vzniklé vydáním dvou čísel, takže by se muselo počítat s deficitem. Podle zájmu o tento časopis, kdykoliv se objeví na některém setkání čs. esperantistů, lze soudit, že dosavadní počet stálých předplatitelů neodpovídá skutečným možnostem. Je proto povinností funkcionářů soustavně na schůzích kroužků, jakož i v interních oběžnicích upozorňovat členy na možnost předplatit si časopis PACO na rok 1961, event. objednat si i ročník 1960.

A d r e s a :   Závodní klub Závodů V.I.Lenina n.p.
esperantský kroužek
Kopeckého sady 13, Plzeň

Předplatné na rok 1961 Kčs 20,--

- - - - -

OBJEDNÁVKY ČASOPISŮ A KNIH Z CIZINY

Na mnohokrát opěťované dotazy esperantských kroužků znovu opakujeme způsob, jak lze objednávat časopisy ze zahraničí:

- 1/ PACO, časopis esperantakých obránců míru, distribuje esperantský kroužek Závodů V.I.Lenina, Kopeckého sady 13, P l z e ň
- 2/ Časopis NUNTEMPA BULGARIO možno objednat u Bulharské tvorby, Na příkopě 3, Praha 1 (zástupce Jaroslav Šustr, Dlouhá 10, Praha 1.)
- 3/ Ostatní časopisy ze socialistických států u ORBIS n.p., Stalinova 46, P r h a 12. Objednávky nutno podávat hromadně za celý kroužek a vždy do konce měsíce června na příští rok.
- 4/ Časopisy z devizové ciziny možno objednat pouze prostřednictvím svého osvětového zařízení, pokud dostane devizové krytí, u n.p. PRBIS, Sta-

linova 46, P r a h a 12.

Knihy ze socialistických států distribuje n.p. KNIHA, esperantské oddělení, Václavské nám. 42, P r a h a 2.

Knihy z devizové ciziny možno objednat za stejných podmínek jako časopisy, tj. pouze prostřednictvím svého osvětového zařízení, pokud dostane devizové krytí, u ARTIE, Ve Smečkách 30, PRAHA 2.

V prvním čtvrtletí roku 1961 vyjde esperantský průvodce Prahou. Vázaná knížka o 190 stranách, 25 obrázků a 16 fotografií, bude za Kčs 16.-. Knižka bude velmi vhodným dárkem pro zahraniční přátele, neboť obsahuje i pasáže literární, cenné informace historické, kulturní a společenské. Objednávky můžete zaslat již dnes na n.p. KNIHA, krajské odbor. středisko, Václavské nám. 9, Praha 2, event. s udáním adresy zahraničního příjemce, kterému prodejna knížku sama zašle.

Před časem byl zaslán ČSEV překlad knihy Huberta Slouky: "Poznejte souhvězdí", se žádostí o zprostředkování tiskového vydání tohoto překladu. Jelikož jméno překladatele shodou okolností uniklo v ČSEV z evidence, žádáme autora překladu, aby se o svou práci přihlásil na adresu Československý esperantský výbor, Praha 2, Blanická 4.

- - -

CHTĚJÍ SI DOPISOVAT:

Ad. Vaitilavičius, Vilnius - 31, Čiurli-onio 21/27, bt. 24, Litovujo, USSR

Nikolaj Lejnev, celo Lgovo, region Rjazansaja, SSSR

Vasil P. Meškov, Plovdiv 46, Stolipanova 3

Karadieva, Budapest II., Tapolosányi, u. 10, Hungario

Stefan Todorov Kosuliev, Rusa Siar 3, Bulgario

- - - -

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU č. 6. - listopad 1960

V y d á v á : Osvětový ústav v Praze, Blanická 4, PRAHA 2.

R e d a k c e : J.M. Havlík, Dr. Jaromír Jermář, A. Salák